

การวิเคราะห์การจัดมุมประสบการณ์ของครูอนุบาลในโรงเรียนสาธิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

AN ANALYSIS OF LEARNING CENTER ARRANGEMENT OF KINDERGARTEN

TEACHERS IN SRINAKHARINWIROT DEMONSTRATION SCHOOL (ELEMENTARY)

อรวิภา พิทักษ์วรรัตน์^{1*} วรพรรณ เหมชะญาตี²

Onvipa Pitakvorrarat^{1*}, Worawan Hemchayat²

¹นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^{1*} Master of Education Degree in Early Childhood Education, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Chulalongkorn University

²อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Lecturer in Early Childhood Education, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Chulalongkorn University

*Corresponding author, e-mail: snoopyair44@gmail.com

Received: July 11, 2021; Revised: August 04, 2021; Accepted: August 04, 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นสารนิพนธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ประเภทและการจัดมุมประสบการณ์ของครูอนุบาลใน 3 ด้าน ได้แก่ การจัดพื้นที่และครุภัณฑ์ การจัดวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อม ประชากรคือครูประจำชั้นระดับอนุบาล โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ภาควิชาการศึกษาพลายปีการศึกษา 2562 จำนวน 8 คน เครื่องมือวิจัยคือ แบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยคือ (1) ประเภทมุมประสบการณ์ส่วนใหญ่เป็นมุมส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 57.89 มุมส่งเสริมการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 25.26 มุมส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก คิดเป็นร้อยละ 14.74 และมุมส่งเสริมการใช้ประสาทสัมผัส คิดเป็นร้อยละ 2.11 ตามลำดับ และ (2) การจัดมุมประสบการณ์ด้านการจัดพื้นที่และครุภัณฑ์พบว่า ส่วนใหญ่จัดตำแหน่งพื้นที่เป็นบริเวณใช้เสียง คิดเป็นร้อยละ 64.21 ขนาดพื้นที่อยู่ที่ 2.1 - 4 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 55.80 จัดครุภัณฑ์ให้เด็กเข้าถึงง่ายและปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 100 ด้านการจัดวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้พบว่า เพียงพอต่อการใช้งาน คิดเป็นร้อยละ 100 หลากหลายด้านประเภทวิธีการ คิดเป็นร้อยละ 67.36 จัดระบบวัสดุอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 100 และด้านการจัดสภาพแวดล้อมพบว่า ทุกห้องปรับเปลี่ยนตามหน่วยการเรียนรู้ จัดให้มีแสงสว่างเพียงพอและอากาศถ่ายเทสะดวกโดยให้อยู่ใกล้หน้าต่าง คิดเป็นร้อยละ 56.84

คำสำคัญ: มุมประสบการณ์ ครูอนุบาล

Abstract

This independent study research purpose was to analyze the types and the arrangement of learning center of kindergarten teachers in 3aspects: space and equipment, learning materials and environmental management. Population were eight kindergarten teachers working in Srinakharinwirot demonstration school (elementary), second semester of the academic year 2019. The research instruments were in a questionnaire form and an interview form. The data were analyzed by frequency distribution, percentage, and content analysis. The research results showed that (1) types of learning center mostly promoted in classrooms emphasized basic thinking skills (57.89%), communication and interaction (25.26%), emotional expression (14.74%), and the use of senses (2.11%). (2) Arrangement of learning center: in term of space and durable articles, it found that most centers aligned space to be used for sound (64.21%), learning center area of 2.1-4 square meters was applied (55.80%), easy and safely assess (100%). Learning materials and equipment found that sufficiency (100%), variety of materials about method type (67.36%), being organized (100%). lastly, an environmental arrangement found that the learning centers in all classrooms were adjusted according to the learning unit, there was sufficient light and airy because of being near the windows (56.84%).

Keywords: Learning Center, Kindergarten Teachers

บทนำ

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่ดี ควรเน้นให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านการเล่น สำรวจ สืบสอบผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งการจัดสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็ก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์ และได้รับประสบการณ์ตรงจากการอยู่ร่วมกัน ทำให้เด็กเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น การเข้าใจและควบคุมอารมณ์ของตนเอง สอดคล้องกับ Dewey (อ้างถึงใน สติธมน พงษ์พัฒน์ (2555, น.22) มองว่า เด็กเป็นส่วนหนึ่งของสังคม แนวการจัดประสบการณ์ควรให้มีกิจกรรมการรวมกลุ่ม ให้ความยืดหยุ่น เพื่อที่สามารถแก้ปัญหาของสังคมได้ ตัวอย่างเช่น การให้เด็กรู้จักเรื่องอาหารต่าง ๆ แทนที่จะสอนให้โดยการนำอาหารต่าง ๆ มาให้เด็กดู ควรนำเด็กไปที่ร้านอาหารเพื่อให้เด็กได้เห็นชีวิตจริง ๆ ในสังคม เน้นเรื่องการเล่น และการใช้กระบวนการสอนโดยการเรียนรู้ เด็กควรมีอิสระในการสำรวจ ค้นพบ และเล่นในสิ่งแวดล้อมที่เต็มไปด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ เน้นให้เด็กกระทำในสิ่งที่ตนสนใจ การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อเด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างกระตือรือร้นและเด็กมีอิสรภาพในการเรียนตามคำพูดที่ว่า “การเรียนรู้โดยการกระทำ” ดังนั้น เมื่อเด็กได้เรียนรู้จากการลงมือกระทำด้วยตนเอง และเลือกสิ่งที่เรียนรู้ตามความสนใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง

มุมมองประสบการณ์เป็นการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเด็กปฐมวัยที่จัดขึ้นมาเพื่อให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ฝึกฝน และสั่งสมประสบการณ์ด้วยตนเอง รวมถึงเพื่อพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการทั้ง 4 ด้านอย่างสมดุล สอดคล้องกับ Texas child care quarterly (2010, p.24) ได้ให้ความหมายของมุมมองประสบการณ์ไว้ว่า มุมประสบการณ์เป็นโครงสร้างทางสภาพแวดล้อมของปฐมวัย ถูกออกแบบมาเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาและภาษา ในมุมมองประสบการณ์ เช่น มุมศิลปะ ดนตรี หรือบทบาทสมมติ เด็กทุกคนสามารถเลือกเข้ามู่ประสบการณ์ตามความสนใจของตนเอง เรียนรู้ที่จะสร้างทางเลือกที่มีความหมาย และสร้างทักษะของตนเอง วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ใช้อย่างมีความหมาย พวกเขา

มันถูกออกแบบและช่วยให้เด็กมีส่วนร่วมกับการสำรวจ สืบสอบและค้นหาสิ่งต่าง ๆ การเรียนรู้ผ่านมุมประสบการณ์ถือเป็นสิ่งที่สำคัญในการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กเติบโตไปได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับ อัญชญา เกาวิชาติ (2553, น.22) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของมุมประสบการณ์ไว้ว่าเป็นมุมการเรียนรู้ที่มีความสำคัญต่อเด็ก ในการส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญา สร้างเสริมประสบการณ์เป็นทักษะ เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่สูงขึ้นต่อไป และ สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์ (2550, น.61) ได้กล่าวถึงความสำคัญของมุมประสบการณ์ว่า ประสบการณ์เรียนรู้ตามมุมประสบการณ์ต่างๆ ล้วนมีจุดมุ่งหมายของการส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน โดยเฉพาะทางด้านสติปัญญา ตั้งแต่การจำที่มีการนำมาประยุกต์ใช้ในการสื่อความจากสิ่งที่อยู่รอบตัวเด็กให้ผู้อื่นเข้าใจ เด็กได้ฝึกฝนการสังเกต แยกแยะ เปรียบเทียบ จับกลุ่ม คาดเดา ความกล้าหาญในการสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ การเลียนแบบอย่างที่มีตัวตนของตนเอง การได้ฝึกฝนประสบการณ์เดิมที่มีการเรียนรู้จากประสบการณ์ใหม่หรือสถานการณ์ที่เด็กสมมติขึ้นมาในการเล่นบทบาทสมมติ ซึ่งล้วนเป็นทักษะเบื้องต้นที่นำไปสู่การคิดทบทวน คิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์ และพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาไปพร้อมๆ กับทางด้านสติปัญญา ภายใต้สิ่งแวดล้อมของการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้เด็กเรียนรู้อย่างมีความสุข

ครูปฐมวัยมีบทบาทสำคัญในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กในห้องเรียน ซึ่งโดยทั่วไปการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัย จะเน้นการจัดมุมประสบการณ์ซึ่งมีความสำคัญต่อเด็กเป็นอย่างมาก ครูปฐมวัยควรมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดมุมประสบการณ์ที่ถูกต้องเหมาะสม ทั้งในเรื่องการจัดพื้นที่ การเลือกสื่ออุปกรณ์ และการจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับ Tadesse (2016, p.17) กล่าวถึงแนวทางการจัดมุมประสบการณ์ไว้ว่า มุมประสบการณ์สามารถเหมือนกันได้ทุกวัน แต่กิจกรรมในแต่ละมุมจะต้องมีความหลากหลาย ดังนั้นจึงควรคำนึงเกี่ยวกับจำนวนพื้นที่ที่จำเป็นในแต่ละมุม ควรจัดให้มีพื้นที่ให้เด็กเล่นคนเดียวและเล่นกับคนอื่น มุมประสบการณ์ต้องมีพื้นที่เพียงพอกับจำนวนเด็กที่เข้ามาใช้ และเหมาะสมกับกิจกรรม เด็กสามารถเข้าออกมุมประสบการณ์ได้ง่าย การจัดวางเฟอร์นิเจอร์ให้เด็กสามารถทำกิจกรรมได้สะดวก การเตรียมสื่อให้เพียงพอกับจำนวนเด็กที่เข้ามาเล่น มีความหลากหลายของสื่ออุปกรณ์ภายในมุมประสบการณ์ และเด็กสามารถหยิบสื่อได้ด้วยตนเอง การจัดวางสื่อต้องจัดวางให้ไม่รกเกินไป มีป้ายบอกชัดเจน มีพื้นที่ในการเก็บผลงานเด็ก การจัดบรรยากาศเชิญชวนให้เด็กอยากเข้ามาเล่นในมุม รวมถึงการจัดแสดงผลงานให้อยู่ในระดับสายตาของเด็ก เป็นต้น ดังนั้นถ้าครูมีแนวทางในการจัดมุมประสบการณ์ที่เหมาะสม ส่งผลให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) เป็นโรงเรียนสาธิตในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เป็นโรงเรียนแนวหน้าเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่มีความเชื่อมโยงกับทางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อีกทั้งเป็นสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้กับนิสิตและพัฒนาบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมุ่งผลิตให้กลายเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) เป็นแหล่งให้บริการวิชาชีพแก่บุคลากรทางการศึกษาและบุคคลทั่วไป มีการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นปฐมวัยและประถมศึกษา โดยระดับชั้นปฐมวัย ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการ และการลงมือกระทำ วิสัยทัศน์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนนี้มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและเทคโนโลยีในปัจจุบัน ปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน มีทักษะกระบวนการคิดและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความสุข บนพื้นฐานความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เป็นต้นแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยตามแนวทางโรงเรียนพัฒนาการคิด อีกทั้งจัดประสบการณ์การเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่หลากหลายภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมซึ่งสอดคล้องกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้มุมประสบการณ์ นอกจากนี้บุคลากรในโรงเรียนยังมีความพร้อมและเชี่ยวชาญ

เกี่ยวกับการจัดการศึกษา จึงเป็นสาเหตุที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาเกี่ยวกับการจัดมุมประสบการณ์ของครุอนุบาลในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) แห่งนี้ เพื่อนำไปเป็นแนวทางแก่โรงเรียนในการจัดมุมประสบการณ์ที่สอดคล้องกับหลักการและทฤษฎีทางการศึกษาปฐมวัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ประเภทมุมประสบการณ์ของครุอนุบาลในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)
2. เพื่อวิเคราะห์การจัดมุมประสบการณ์ของครุอนุบาลในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับมุมประสบการณ์ ได้แก่ แนวทางการจัดมุมประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยของ (Tadesse, 2016) การจัดประสบการณ์แบบศูนย์การเรียนรู้ (วรวรรณ เหมชะญาติ, 2561) ของสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดเรื่อง การวิเคราะห์การจัดมุมประสบการณ์ของครุอนุบาล ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ใน 3 ด้าน ได้แก่ การจัดพื้นที่และครุภัณฑ์ การจัดวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อม ดังแสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การจัดมุมประสบการณ์ของครุอนุบาล	ประเด็นหลัก
ประเภทมุมประสบการณ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมการใช้ประสาทสัมผัส 2. ส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก 3. ส่งเสริมการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ 4. ส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐาน
การจัดมุมประสบการณ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดพื้นที่และครุภัณฑ์ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 การจัดตำแหน่งพื้นที่มุมประสบการณ์ 1.2 ขนาดของพื้นที่มุมประสบการณ์และจำนวนเด็ก 1.3 การจัดครุภัณฑ์ให้เด็กเข้าถึงง่ายและปลอดภัย 1.4 การจัดแสดงผลงานเด็กในมุมประสบการณ์ 2. การจัดวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์กับจำนวนเด็ก 2.2 ความหลากหลายของวัสดุอุปกรณ์ในมุมประสบการณ์ 2.3 การจัดระบบวัสดุอุปกรณ์ในมุมประสบการณ์
การจัดมุมประสบการณ์	<ol style="list-style-type: none"> 3. การจัดสภาพแวดล้อม <ol style="list-style-type: none"> 3.1 การปรับเปลี่ยนกายภาพในมุมประสบการณ์ให้ น่าสนใจ

การจัดมุมประสบการณ์ของครูอนุบาล	ประเด็นหลัก
	3.2 การจัดมุมประสบการณ์ให้มีแสงสว่างเพียงพอ และอากาศถ่ายเทสะดวก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ประเภทและการจัดมุมประสบการณ์ของครูอนุบาลในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) โดยมีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือ ประชากรคือ ครูประจำชั้นระดับชั้นเด็กเล็ก (เด็กอายุ 5-6 ปี) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2562 จำนวน 8 คน โดยเป็นผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับมุมประสบการณ์ จำนวน 95 มุม จากทั้งหมด 8 ห้องเรียน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคีหลักผู้สอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) เพื่อขอความร่วมมือการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสำรวจด้วยตนเอง โดยใช้เวลาสำรวจในวันจันทร์ - ศุกร์ ช่วงเวลา 10.00 – 12.00 น.
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ครูประจำชั้นระดับอนุบาลเป็นรายบุคคล คนละ 1 ชั่วโมง ระหว่างวันจันทร์ - ศุกร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 1) แบบสำรวจการจัดมุมประสบการณ์ของครูอนุบาล มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการตามประเด็นที่ศึกษา 3 ด้าน คือ การจัดพื้นที่และครุภัณฑ์ การจัดวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อม
 - 2) แบบสัมภาษณ์การจัดมุมประสบการณ์ของครูอนุบาล มีลักษณะประเด็นสัมภาษณ์ จำนวน 13 ข้อ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ การจัดพื้นที่และครุภัณฑ์ การจัดวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อม
2. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 2 ประเภท เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นนำไปปรับปรุงเพื่อส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาและการใช้ภาษาวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องได้ค่าเฉลี่ยของเครื่องมือ โดยแบบสำรวจอยู่ที่ 0.82 และแบบสัมภาษณ์อยู่ที่ 0.89 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 (IOC > 0.5) นับว่าเป็นค่าที่ยอมรับได้ (วรณี แกมเกตุ, 2555) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะเป็นฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสำรวจการจัดมุมประสบการณ์ของครูอนุบาล และแบบสัมภาษณ์การจัดมุมประสบการณ์ของครูอนุบาล มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสำรวจ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดกลุ่มตามประเด็นที่สัมภาษณ์ แจกแจงความถี่ และนำเสนอในรูปแบบของความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์การจัดมุมประสบการณ์ของครูอนุบาลในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ผู้วิจัยสามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประเภทมุมประสบการณ์ของครูอนุบาล ข้อมูลจากการสำรวจพบว่า ประเภทมุมประสบการณ์ในห้องเรียนอนุบาลของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ส่วนใหญ่เป็นมุมส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 57.89 ได้แก่ มุมคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 30.52 มุมหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 13.68 มุมวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 7.37 และมุมสังคมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 6.32 รองลงมาคือ มุมส่งเสริมการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 25.26 ได้แก่ มุมบทบาทสมมติ (บ้านและมุมอาชีพ) คิดเป็นร้อยละ 25.26 ส่วนมุมส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก คิดเป็นร้อยละ 14.74 ได้แก่ มุมศิลปะ คิดเป็นร้อยละ 8.42 และมุมดนตรี คิดเป็นร้อยละ 6.32 สุดท้ายคือมุมส่งเสริมการใช้ประสาทสัมผัสน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.11 ได้แก่ มุมถักสาน ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ความถี่ และร้อยละของประเภทมุมประสบการณ์

ประเภทมุมประสบการณ์	จำนวน (N=95)	ร้อยละ
มุมส่งเสริมการใช้ประสาทสัมผัส	2	2.11
มุมส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก	14	14.74
มุมส่งเสริมการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์	24	25.26
มุมส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐาน	55	57.89
รวม	95	100

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การจัดมุมประสบการณ์ของครูอนุบาล

2.1 ข้อมูลทั่วไปของห้องเรียน

ห้องเรียนระดับชั้นอนุบาลมีจำนวน 8 ห้องเรียน แต่ละห้องมีเด็กอนุบาลจำนวน 30 คน ขนาดพื้นที่ภายในห้องเรียนส่วนใหญ่อยู่ที่ 80 - 89 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 62.50 ภายในห้องเรียนเลือกใช้โทนสีที่สว่าง คิดเป็นร้อยละ 97.14 แต่ละห้องมีประตู 1 บาน คิดเป็นร้อยละ 100 มีหน้าต่างจำนวน 4 - 6 บาน คิดเป็นร้อยละ 50 หน้าต่างทำจากกระจกโปร่งแสงบานใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 91.43 หน้าต่างไม่มีขอบบังแสงสว่าง คิดเป็นร้อยละ 75 แล่งของแสงสว่างในห้องส่วนใหญ่มาจากหลอดไฟ 19 หลอด คิดเป็นร้อยละ 50 มีเครื่องปรับอากาศ เครื่องฟอกอากาศ พัดลม

ดูอากาศ คิดเป็นร้อยละ 100 มีพัดลม 5 เครื่อง/ ห้อง คิดเป็นร้อยละ 87.5 จำนวนวันในการให้เด็กเล่นมุมประสบการณ์ คือ 5 วัน/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 100 และระยะเวลาในการเล่นคือ 31 - 45 นาที คิดเป็นร้อยละ 75

2.2 การจัดมุมประสบการณ์ของครูอนุบาล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสำรวจการจัดมุมประสบการณ์ในห้องเรียน 3 ด้าน คือ ด้านการจัดพื้นที่ และครุภัณฑ์ การจัดวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อม โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้านดังแสดงต่อไปนี้

1) การจัดพื้นที่และครุภัณฑ์ ข้อมูลจากการสำรวจและสัมภาษณ์ด้านการจัดพื้นที่และครุภัณฑ์ ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ

1.1) การจัดตำแหน่งพื้นที่มุมประสบการณ์ ห้องเรียนส่วนใหญ่จัดตำแหน่งพื้นที่โดยแบ่งเป็นบริเวณใช้เสียง คิดเป็นร้อยละ 64.21 โดยสามารถเรียงลำดับค่าร้อยละจากมากไปน้อยคือ (1) มุมส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 32.63 ได้แก่ มุมคณิตศาสตร์) เลโก้, บล็อก, ตัวต่อ, เกมการศึกษา) และมุมภาษา) หนังสือ ,หุ่นมือ/ละครสร้างสรรค์((2) มุมส่งเสริมการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 25.26 ได้แก่ มุมบทบาทสมมติ และ (3) มุมส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก คิดเป็นร้อยละ 6.32 ได้แก่ มุมดนตรี ส่วนตำแหน่งพื้นที่ที่เป็นบริเวณสงบ คิดเป็นร้อยละ 35.79 โดยสามารถเรียงลำดับค่าร้อยละจากมากไปน้อยคือ (1) มุมส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 25.26 ได้แก่ มุมวิทยาศาสตร์ และมุมสังคมศึกษา (2) มุมส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก คิดเป็นร้อยละ 8.42 ได้แก่ มุมศิลปะ และ (3) มุมส่งเสริมการใช้ประสาทสัมผัส คิดเป็นร้อยละ 2.11 ได้แก่ มุมร้อย/ถักสาน

ตารางที่ 3 ความถี่ และร้อยละของการจัดตำแหน่งพื้นที่มุมประสบการณ์

ตำแหน่งพื้นที่มุมประสบการณ์	บริเวณสงบ		บริเวณใช้เสียง	
	จำนวน (N=95)	ร้อยละ	จำนวน (N=95)	ร้อยละ
มุมส่งเสริมการใช้ประสาทสัมผัส	2	2.11	0	0
มุมส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก	8	8.42	6	6.32
มุมส่งเสริมการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์	0	0	24	25.26
มุมส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐาน	24	25.26	31	32.63
รวม	34	35.79	61	64.21

1.2) ขนาดของพื้นที่มุมประสบการณ์และจำนวนเด็ก ห้องเรียนส่วนใหญ่มีขนาดของพื้นที่ของมุมประสบการณ์อยู่ที่ 2.1 - 4 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 55.80 มุมที่มีขนาดพื้นที่มากที่สุดคือ มุมส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 35.79 มุมส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก คิดเป็นร้อยละ 10.53 และมุมส่งเสริมการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 9.48 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ความถี่ และร้อยละของขนาดพื้นที่มุมประสบการณ์

มุมประสบการณ์	ขนาดพื้นที่มุมประสบการณ์ (ตารางเมตร)							
	1-2		2.1-4		4.1-6		6.1 ขึ้นไป	
	จำนวน (N=95)	ร้อยละ	จำนวน (N=95)	ร้อยละ	จำนวน (N=95)	ร้อยละ	จำนวน (N=95)	ร้อยละ
มุมส่งเสริมการใช้ประสาทสัมผัส	2	2.1	0	0	0	0	0	0
มุมส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก	3	3.16	10	10.53	1	1.05	0	0
มุมส่งเสริมการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์	0	0	9	9.48	12	12.63	3	3.15
มุมส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐาน	19	20.01	34	35.79	2	2.1	0	0
รวม	24	25.27	53	55.80	15	15.78	3	3.15

จำนวนเด็กที่เข้ารับบริการในมุมประสบการณ์ส่วนใหญ่อยู่ที่จำนวน 4 - 6 คน คิดเป็นร้อยละ 55.79 ได้แก่ มุมส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 27.37 มุมส่งเสริมการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 18.95 และมุมส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก คิดเป็นร้อยละ 9.47 ตามลำดับ รองลงมาคือจำนวนเด็กที่เข้ารับบริการในมุมประสบการณ์จำนวน 1-3 คน คิดเป็นร้อยละ 34.74 ได้แก่ มุมส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 27.37 มุมส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก คิดเป็นร้อยละ 5.26 และมุมส่งเสริมการใช้ประสาทสัมผัส คิดเป็นร้อยละ 2.11 ส่วนจำนวนเด็ก 7 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 9.47 ได้แก่ มุมส่งเสริมการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 6.31 และมุมส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 3.16

ตารางที่ 5 ความถี่ และร้อยละของจำนวนเด็กในมุมประสบการณ์

จำนวนเด็ก ในมุม ประสบการณ์	มุมประสบการณ์ (N=95)									
	มุมส่งเสริมการใช้ ประสาทสัมผัส		มุมส่งเสริมการ แสดงออกทาง อารมณ์ความรู้สึก		มุมส่งเสริมการ สื่อสารและมี ปฏิสัมพันธ์		มุมส่งเสริมทักษะ การคิดพื้นฐาน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1-3 คน	2	2.11	5	5.26	0	0	26	27.37	33	34.74
4-6 คน	0	0	9	9.47	18	18.95	26	27.37	53	55.79
7 คนขึ้นไป	0	0	0	0	6	6.31	3	3.16	9	9.47
รวม	2	2.11	14	14.73	24	25.26	55	57.90	95	100

1.3 การจัดครุภัณฑ์ให้เด็กเข้าถึงง่ายและปลอดภัย ครุภัณฑ์ในมุมประสบการณ์ทั้งหมดมีความสูงระหว่าง 80 - 85 เซนติเมตร คิดเป็นร้อยละ 100 มีน้ำหนักเบาสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก คิดเป็นร้อยละ 100 และทำมาจากไม้ที่มีความปลอดภัย แข็งแรงคงทน คิดเป็นร้อยละ 100

1.4 การจัดแสดงผลงานเด็กในมุมประสบการณ์ จากการสัมภาษณ์ครู 8 คน พบว่า (1) ลักษณะของผลงานเด็กที่ปรากฏในมุมประสบการณ์ส่วนใหญ่เป็นงานศิลปะและงานประดิษฐ์ (8 คน) ได้แก่ ภาพวาดระบายสี การตัด ปักกระดาษ งานปะติด และงานปั้น การประดิษฐ์ของเล่น/ ของใช้จากวัสดุต่าง ๆ (8 คน) ผลงาน 3 มิติ (5 คน) และโปงงาน (2 คน) (2) พื้นที่ที่ใช้ในการจัดแสดงผลงานเด็กคือ บนบอร์ดผลงานในห้องเรียน/ ราวผลงาน (8 คน) การตั้งโชว์ผลงานเด็กบนชั้นวางของ/ หลังตู้ (6 คน) และหน้าต่าง (5 คน) (3) การปรับเปลี่ยนการนำเสนอผลงานเด็กให้น่าสนใจคือ ดำเนินการตามหน่วยการเรียนรู้ ประมาณ 1 - 2 สัปดาห์/ครั้ง (8 คน) (4) การจัดแสดงผลงานที่มักเป็นที่สนใจของเด็กคือ มุมศิลปะ (7 คน) มุมบล็อก (1 คน) และมุมตัวต่อ (1 คน) และ (5) มุมประสบการณ์ที่ไม่เคยมีการจัดแสดงผลงานเลยคือมุมส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐาน (8 คน) ได้แก่ มุมหนังสือ มุมคณิตศาสตร์ และมุมเกมการศึกษา มุมส่งเสริมการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ (2 คน) ได้แก่ มุมบทบาทสมมติ (มุมบ้าน/ครัว)

2) การจัดวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ ข้อมูลจากการสำรวจและสัมภาษณ์ด้านการจัดพื้นที่และครุภัณฑ์ ประกอบด้วย 3 ประเด็น คือ

2.1) ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์กับจำนวนเด็ก จากการสัมภาษณ์ครู 8 คน พบว่า (1) แต่ละมุมประสบการณ์มีเด็กเข้าใช้งานครั้งละ 4 - 6 คน (6 คน) และ 8 - 10 คน (2 คน) (2) มุมประสบการณ์ที่เด็กให้ความสนใจในการเข้าไปใช้งานเป็นจำนวน 6 - 10 คน คือ มุมส่งเสริมการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ ได้แก่ มุมบทบาทสมมติ (6 คน) และมุมส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก ได้แก่ มุมศิลปะ (2 คน) และ (3) วัสดุอุปกรณ์ในมุมประสบการณ์มีเพียงพอต่อการใช้งานของเด็ก (4 คน) ได้แก่ วัสดุตกแต่ง อุปกรณ์การขีดเขียน ของเล่น หนังสือ และมีเพียงพอต่อการใช้งานของเด็ก (4 คน) ได้แก่ อุปกรณ์วิทยาศาสตร์ ของจำลองในมุมสังคมศึกษา

2.2) ความหลากหลายของวัสดุอุปกรณ์ในมุมประสบการณ์ จากการสำรวจพบว่า ห้องเรียนส่วนใหญ่มีความหลากหลายของวัสดุอุปกรณ์ประเภทวิธีการ คิดเป็นร้อยละ 67.36 ได้แก่ ของเล่น คิดเป็นร้อยละ 42.10 เครื่องแต่งกาย คิดเป็นร้อยละ 8.42 ตุ๊กตา/หุ่น คิดเป็นร้อยละ 5.26 ประเภทวัสดุ คิดเป็นร้อยละ 18.95 ได้แก่ วัสดุตกแต่งและวัสดุธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 10.53 หนังสือ คิดเป็นร้อยละ 8.42 และประเภทอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 13.69 ได้แก่ อุปกรณ์วิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 7.37 เครื่องดนตรี คิดเป็นร้อยละ 6.32

ตารางที่ 6 ความถี่ และร้อยละของความหลากหลายของวัสดุอุปกรณ์ในมุมประสบการณ์

มุมประสบการณ์	ความหลากหลายของวัสดุอุปกรณ์ในมุมประสบการณ์					
	ประเภทวัสดุ		ประเภทอุปกรณ์		ประเภทวิธีการ	
	จำนวน (N=95)	ร้อยละ	จำนวน (N=95)	ร้อยละ	จำนวน (N=95)	ร้อยละ
มุมส่งเสริมการใช้ประสาทสัมผัส	2	2.11	0	0	0	0
มุมส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก	8	8.42	6	6.32	0	0
มุมส่งเสริมการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์	0	0	0	0	24	25.26
มุมส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐาน	8	8.42	7	7.37	40	42.10
รวม	18	18.95	13	13.69	64	67.36

2.3) การจัดระบบวัสดุอุปกรณ์ในมุมประสบการณ์ วัสดุอุปกรณ์ในมุมประสบการณ์จัดอยู่ในระดับสายตาเด็ก คิดเป็นร้อยละ 100 มีการติดป้ายวัสดุอุปกรณ์ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 100 แต่ละมุมประสบการณ์มีการจัดเก็บใส่ภาชนะอย่างเป็นระเบียบ เช่น ตะกร้า กล่องที่มีฝาปิด กระบะ คิดเป็นร้อยละ 100 และมีการดูแลซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดีพร้อมใช้งาน คิดเป็นร้อยละ 98.95

3) การจัดสภาพแวดล้อม

3.1) การปรับเปลี่ยนกายภาพในมุมประสบการณ์ให้น่าสนใจ จากการสัมภาษณ์ครู 8 คน พบว่า (1) มีการปรับเปลี่ยนมุมประสบการณ์ตามหน่วยการเรียนรู้และตามความสนใจของเด็ก (8 คน) (2) เทคนิคที่ใช้ในการตกแต่งหรือปรับเปลี่ยนมุมประสบการณ์เดิมน่าสนใจยิ่งขึ้นคือ การหาสื่อ/ วัสดุอุปกรณ์ใหม่ ๆ เข้ามาเพิ่มเติม (7 คน) การจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กรู้สึกอบอุ่นสบาย (1 คน) (3) มุมประสบการณ์ที่มีการปรับเปลี่ยนบ่อยครั้งคือ มุมหนังสือ (สัปดาห์ละ 1 ครั้ง) (6 คน) มุมบทบาทสมมติ (2 สัปดาห์ครั้ง) (2 คน) สาเหตุที่ไม่ค่อยได้ปรับเปลี่ยนมุมประสบการณ์คือ ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่มีความหลากหลาย เช่น มุมวิทยาศาสตร์ (5 คน) และเนื่องจากยังอยู่ในความสนใจของเด็ก เช่น มุมตัวต่อ (3 คน)

3.2) การจัดมุมประสบการณ์ให้มีแสงสว่างเพียงพอ และอากาศถ่ายเทสะดวก จากการสำรวจพบว่า ห้องเรียนส่วนใหญ่คำนึงถึงการจัดมุมประสบการณ์ให้มีแสงสว่างเพียงพอ และอากาศถ่ายเทสะดวกโดยจัดให้อยู่ใกล้หน้าต่าง คิดเป็นร้อยละ 56.84 ได้แก่ มุมส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐาน (มุมวิทยาศาสตร์ มุมคณิตศาสตร์ มุมภาษา และมุมสังคมศึกษา) คิดเป็นร้อยละ 25.26 มุมส่งเสริมการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ (มุมบทบาทสมมติ- มุมบ้าน/ครัว และมุมอาชีพ) คิดเป็นร้อยละ 21.05 มุมส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก (มุมศิลปะ) คิดเป็นร้อยละ 8.42 และมุมส่งเสริมการใช้ประสาทสัมผัส (มุมร้อย/ถักสาน) คิดเป็นร้อยละ 2.11 ส่วนมุมประสบการณ์ที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ ก็จัดให้มีการติดหลอดไฟเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 43.16 ได้แก่ มุมส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐาน (มุมคณิตศาสตร์ และมุมภาษา) คิดเป็นร้อยละ 32.62 มุมส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก (มุมดนตรี) คิดเป็นร้อยละ 6.32 และมุมส่งเสริมการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ (มุมบทบาทสมมติ - มุมบ้าน/ครัว และมุมอาชีพ) คิดเป็นร้อยละ 4.22

ตารางที่ 7 ความถี่ และร้อยละของการจัดมุมประสบการณ์ให้มีแสงสว่างเพียงพอและอากาศถ่ายเทสะดวก

มุมประสบการณ์	การจัดมุมประสบการณ์ให้มีแสงสว่างเพียงพอและอากาศถ่ายเทสะดวก			
	อยู่ใกล้หน้าต่าง		ห่างไกลประตู	
	จำนวน (N=95)	ร้อยละ	จำนวน (N=95)	ร้อยละ
มุมส่งเสริมการใช้ประสาทสัมผัส	2	2.11	0	0
มุมส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก	8	8.42	6	6.32
มุมส่งเสริมการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์	20	21.05	4	4.22
มุมส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐาน	24	25.26	31	32.62
รวม	54	56.84	41	43.16

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การจัดมุมประสบการณ์ของครูอนุบาลในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญในการอภิปรายผล ดังนี้

1. การจัดตำแหน่งพื้นที่มุมประสบการณ์ให้เหมาะสมกับกิจกรรมในมุมประสบการณ์

ผลการวิจัยพบว่า ห้องเรียนส่วนใหญ่จัดตำแหน่งพื้นที่มุมประสบการณ์โดยมีมุมส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐาน อยู่ทั้งในบริเวณใช้เสียงและบริเวณสงบ ซึ่งมุมส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐานที่อยู่ในบริเวณใช้เสียงมีค่ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.63 ได้แก่ มุมคณิตศาสตร์ (เลโก้, บล็อก, ตัวต่อ, เกมการศึกษา) และมุมภาษา (หนังสือ, หุ่นมือ/ละคร สร้างสรรค์) และบริเวณสงบมุมส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐานมีค่ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.26 ได้แก่ มุมวิทยาศาสตร์ และ มุมสังคมศึกษา ซึ่งตามแนวทางการจัดมุมประสบการณ์ที่เหมาะสมควรจัดตำแหน่งมุมประสบการณ์ที่ต้องการ ความสงบแยกออกจากมุมประสบการณ์ที่มีเสียงดัง เพื่อไม่ให้เกิดการรบกวนกันระหว่างทำกิจกรรมของเด็ก ในแต่ละมุมประสบการณ์ สอดคล้องกับ วรนาท รักสกุลไทย (2554, น.21) กล่าวว่า มุมบล็อกควรจัดให้อยู่ห่างจากมุม ที่ต้องการความสงบ เพราะเสียงที่รบกวนจากการเล่นต่อไม้บล็อกอาจจะทำลายสมาธิของเด็กคนอื่น ๆ นอกจากนี้ มุมประสบการณ์ที่อยู่ในบริเวณใช้เสียง มุมส่งเสริมทักษะการคิดพื้นฐานยังมีบางมุมที่อยู่ในบริเวณสงบ ได้แก่ มุมวิทยาศาสตร์ และมุมสังคมศึกษา ซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่จะให้เด็กเรียนรู้ สำรวจ ทดลองด้วยตนเอง จึงควรจัด มุมประสบการณ์ให้อยู่ในพื้นที่สงบเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้และมีสมาธิในการสำรวจอย่างเต็มที่ ไม่มีสิ่งรบกวน สอดคล้องกับ สติรณ พงษ์พัฒน์ (2555, น.34) กล่าวว่า การจัดมุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติศึกษาเป็นมุมที่ต้องการความสงบคล้าย มุมหนังสือ จึงอาจจัดไว้ใกล้กัน และเพื่อเราให้เด็กสนใจในสิ่งที่นำมาแสดง ของที่จัดวางไว้ควรอยู่ในระดับที่เด็กหยิบ จับ ดูวัสดุอุปกรณ์เหล่านั้นได้สะดวก และ วรนาท รักสกุลไทย (2554, น.22) กล่าวว่า มุมวิทยาศาสตร์ เป็นมุมที่ควรจัดรวมสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในธรรมชาติมาให้เด็กสำรวจ สังเกต ทดลอง ให้สามารถค้นพบได้ด้วยตัวเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่จะช่วย ในการพัฒนาทักษะ และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ให้กับเด็ก ๆ ได้ มุมนี้เป็นมุมที่ต้องการความสงบ

2. การปรับเปลี่ยนกายภาพในมุมประสบการณ์ให้น่าสนใจ

ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์ครูพบว่า การปรับเปลี่ยนกายภาพในมุมประสบการณ์ให้น่าสนใจ มีการปรับเปลี่ยนมุมประสบการณ์ไปตามหน่วยการเรียนรู้ และตามความสนใจของเด็ก โดยการปรับเปลี่ยน มุมประสบการณ์ตามหน่วยเรียนหรือตามความสนใจของเด็กจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ได้หลากหลาย และมีแรงจูงใจในการเรียนรู้จากเรื่องที่ตนเองสนใจ อีกทั้งยังทำให้การจัดมุมประสบการณ์เกิดความน่าสนใจยิ่งขึ้น และเด็กอยาก เข้ามาเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสิ่งสำคัญที่จะทำให้เกิดความใหม่และน่าสนใจคือ การมีมุมประสบการณ์หลายประเภท แต่จะมี มุมให้เลือก 10 มุมทุกสัปดาห์ เมื่อขึ้นสัปดาห์ใหม่ อาจเก็บบางมุมและแทนที่ด้วยมุมอื่น สำหรับมุมที่มีเด็กเข้าไป ทำกิจกรรมบ่อย ๆ อาจเปลี่ยนสื่ออุปกรณ์และกิจกรรมในมุมนั้น นอกเหนือจากการเปลี่ยนมุมประสบการณ์และกิจกรรม ทุกสัปดาห์แล้ว สามารถเปลี่ยนมุมทุกมุมหรือบางมุมในทุกวัน 2 - 3 ครั้งต่อสัปดาห์ หรือทุกเดือน ให้ทุกมุมมีความถาวรและ ค่อย ๆ เพิ่มทีละน้อย บางมุมเป็นแบบถาวรและแตกต่างกันไปตามหัวเรื่องหรือความสนใจของเด็ก หรือมีมุมบางมุมเปิดให้ เด็กใช้สัปดาห์ละครั้ง และมีมุมอื่น ๆ ใช้มากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ และ Learning centers for everyone (2010, p.26) กล่าวว่า มุมประสบการณ์เป็นการจัดการการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานที่สุด มุมประสบการณ์ควรมีให้กับเด็กทุกคนและทุกวัน การ เพิ่มมุมประสบการณ์พิเศษ เช่น งานไม้ การทำอาหาร เทคโนโลยี และกิจกรรมตามความสนใจของเด็ก เป็นแรงบันดาลใจให้ เด็กเข้าใจอีกส่วนสำคัญของโลกที่ซับซ้อนของพวกเขา นอกจากการปรับเปลี่ยนมุมประสบการณ์แล้ว เทคนิคในการ ปรับเปลี่ยนมุมประสบการณ์ให้น่าสนใจยิ่งขึ้นเป็นส่วนสำคัญ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า เทคนิคที่ใช้ในการปรับเปลี่ยนมุม

ประสบการณ์ให้มีความน่าสนใจยิ่งขึ้น คือ การหาวัสดุอุปกรณ์ใหม่ๆ เข้ามาจัดในมุมประสบการณ์ เช่น ในมุมวิทยาศาสตร์ นำสัตว์ หรือต้นไม้ใหม่ๆ เข้ามาให้เด็กสังเกต การนำสื่อหรือของเล่นใหม่เข้ามาในมุมประสบการณ์ เช่น นำเกมการศึกษาใหม่เข้ามาแทนที่เกมที่มีอยู่เดิม เป็นต้น เพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจของเด็กให้เกิดความอยากเรียนรู้ นอกจากนี้ครูยังสามารถจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กรู้สึกอบอุ่น สบาย โดยการวางหมอน ปูเสื่อ วางตุ๊กตาประกอบไว้ ในมุมเพื่อดึงดูดความสนใจของเด็กให้เข้ามาในมุมประสบการณ์นั้น ๆ และอีกวิธีหนึ่งคือ ครูแนะนำวิธีการใช้สื่อ รวมถึงโน้มน้าวให้เด็กสนใจกิจกรรมก่อนการเข้าใช้มุมประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ วรรณาท รักสกุลไทย (2554, น.22) ยกตัวอย่างการจัดมุมหนังสือในชั้นเรียน ภายในมุมควรมีบรรยากาศที่สบาย สงบ และอบอุ่น มีบรรยากาศเชิญชวนให้เด็ก ๆ เข้ามาอ่านหนังสือ มุมวิทยาศาสตร์ มีการปรับเปลี่ยนสิ่งที่จะนำมาจัดแสดงให้แปลกใหม่อยู่เสมอ เช่น สัตว์จำลอง ตาขี้ผึ้ง ที่อาจจะไม่เป็นแบบที่ไม่เป็นทางการนัก โดยสามารถใช้ไม้แขวนเสื้อมาแขวนแล้วห้อยเชือกทำเป็นเครื่องชั่งน้ำหนักอย่างง่าย เด็กจะค่อย ๆ ซึมซับและเรียนรู้แบบไม่ฝืนใจ เพราะไม่ได้โดนบังคับ ซึ่งการปรับเปลี่ยนกายภาพในมุมประสบการณ์ รวมถึงเพิ่มเติมวัสดุอุปกรณ์ในมุมประสบการณ์ จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเกิดความอยากเรียนรู้ ต่อยอดความคิดและจินตนาการได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ครูควรปรับเปลี่ยนมุมประสบการณ์ สื่ออุปกรณ์ในมุมอยู่เสมอเพื่อดึงดูดความสนใจเด็กให้เข้ามาใช้มุมประสบการณ์ และเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก
2. ครูอนุบาลสามารถนำไปเป็นแนวทางการจัดมุมประสบการณ์ในห้องเรียนของตนเอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการขยายขนาดตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์การจัดมุมประสบการณ์ในโรงเรียนสังกัดอื่น ๆ เช่น โรงเรียนเอกชน โรงเรียนนวัตกรรม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เป็นต้น

บรรณานุกรม

- วรรณาท รักสกุลไทย. (2554). *สุดยอดเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบครุมีอาชีพ*. กรุงเทพฯ: แสบปี่ เลิร์นนิ่ง.
- วรรณณี แกมเกตุ. (2555). *วิจัยวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรวรรณ เหมชะญาติ. (2561, 25 มกราคม). *การจัดประสบการณ์แบบศูนย์การเรียนรู้*. สืบค้นจาก <http://www.pecerathailand.org/2018/01/670.html/>
- สถิรมน พงษ์พัฒน์. (2555). *ผลการเล่นตามมุมประสบการณ์ด้วยสื่อธรรมชาติที่มีต่อพฤติกรรมอติธืบาท 4 ของเด็กปฐมวัย (ปริญญาานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์. (2550). *เลือกโรงเรียนอนุบาลให้ลูกรัก*. กรุงเทพฯ: สุานการพิมพ์.
- อัญชญา เถาว์ชาลี. (2553). *การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุมประสบการณ์ (ปริญญาานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- Back to basic: Learning centers. (2019, June-August). *Texas child care quarterly*, 43(1). Retrieved from https://www.childcarequarterly.com/pdf/summer19_basics.pdf

Learning centers for everyone. (2010, June-August). *Texas child care quarterly*, 24-36. Retrieved from https://www.childcarequarterly.com/pdf/summer10_centers.pdf

Tadesse, S. (2016). *Quality Early Childhood Environments for Young Children*. USA: Catholic Relief Services.